به نام یزدان پاک

اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل	**مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک اردبیل**

پایه: دوازدهم متوسطه	**نام و نام خانوادگی:**	**تاریخ امتحان: ۲۱ /۱۰ / ۱۴۰۱**	**ساعت شروع: ۸ /۳۰ صبح**
سوال امتحانی درس: فارسی ۳	**رشته: تمامی رشته ها**	**مدت امتحان: ۸۰ دقیقه**	**تعداد صفحه: ۴**

دانش آموزان روزانه سال ۱۴۰۱ دبیرستان هیئت امنایی ام البنین (س)

ردیف	**پرسش ها** **پاسخنامه ندارد** **صفحه ۱**	نمره
الف	**قلمرو زبانی (۷ نمره)** ۱- معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) در خبر است از سرور کاینات و صفوت آدمیان ..... ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ ..... ج) بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است ..... د) آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند	۱
	۲- شکل درست واژه ی نادرست املایی را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) هنگام ..... آفتاب در شهر سیرجان اتراق می کردیم (چریغ – چریق) ب) برجسته ترین شاگرد ..... ادیب بزرگ (حوضه – حوزه)	۱
	۳- در گروه واژگان زیر دو مورد نادرستی املایی وجود دارد شکل درست هر یک را بنویسید. استبعاد و دور دانستن – مأوا و پناهگاه – مسطور و پوشیده – تداعی و یادآوری – نئشه و سرخوشی	۱
	۴- در نوشته بدان که از نام های حسن یکی «جمال» است و یکی «کمال»: یک مورد حذف فعل بیابید و نوع آن را بنویسید.	۰/۵
	۵- فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. الف) ریشه های ما به آب / شاخه های ما به آفتاب می رسد / ما دوباره سبز می شویم ..... ب) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست	۰/۵
	۶- در جمله ی مرکب زیر، جمله ی هسته (پایه) و جمله ی وابسته (پیرو) را مشخص کنید. «من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است»	۰/۵
	۷- تشخیص کارکرد «را» در عبارت های زیر: الف) گفت تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب ..... ب) کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۵

ادامه پرسش ها در صفحه دوم

اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک اردبیل	
پایه: دوازدهم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۲۱ /۱۰ / ۱۴۰۱	ساعت شروع: ۸/ ۳۰ صبح
سوال امتحانی درس: فارسی ۳	رشته: تمامی رشته ها	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴

دانش آموزان روزانه سال ۱۴۰۱ دبیرستان هیئت امنایی ام البنین (س)

ردیف	پرسش ها **صفحه ۲**	نمره
	۸- نوع وابسته ی وابسته را در عبارت های زیر تعیین کنید. الف) اسیر این جهان ..... ب) دو سطر مطلب زیبا	۰/۵
	۹- نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید الف) آتش عشق او را چنان گرداند ..... ب) ممات بی عشق می یاب	۰/۵
	۱۰- در نوشته ی «رم پایتخت ایتالیا شهری است قدیمی با دیوارهای قطور و باروهای دودخورده» الف) کدام واژه نقش تبعی معطوف دارد؟	۰/۲۵
	ب) گروه اسمی مشخص شده دارای کدام نقش دستوری است؟	۰/۲۵
	۱۱- با توجه به بیت های زیر درستی یا نادرستی هر یک از موارد داده شده را تعیین کنید. تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند زین بی خردان سفله بستان داد دلمردم خردمند الف) در گروه اسمی «تو مشت درشت روزگاری» واژه «مشت» هسته است. درست☐ نادرست☐ ب) ترکیب «مردم خردمند» وصفی و ترکیب «بی خردان سفله» اضافی است. درست☐ نادرست☐	۰/۵
ب	**قلمرو ادبی (۵ نمره)** ۱۲- تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. « با آن که جیب و جان من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۰/۵
	۱۳- کدام یک از ترکیب های مشخص شده مجاز است؟ مفهوم آن را بنویسید ..... ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است	۰/۵
	۱۴- در نوشته های داده شده کدام یک از آرایه های داخل کمانک درست است؟ الف) عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل یکسان می کند پست و بلند راه را (حسن تعلیل- اسلوب معادله) ب) عشق آتش است هر جا که باشد، جز او رخت دیگری ننهد. (کنایه – ایهام) ج) با شیر سپهر بسته پیمان (حسن آمیزی – استعاره) د) تابستان وصال، درست به هنگام، همچـون همه ساله، امیدبخش و گـرم و مهربان و نوازشگر می آمد. (تلمیح – حس آمیزی)	۱

ادامه پرسش ها در صفحه سوم

اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک اردبیل	
پایه: دوازدهم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۲۱	ساعت شروع: ۸ / ۳۰ صبح
سوال امتحانی درس: فارسی ۳	رشته: تمامی رشته ها	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴

دانش آموزان روزانه سال ۱۴۰۱ دبیرستان هیئت امنایی ام البنین (س)

ردیف	پرسش ها — صفحه ۳	نمره
	۱۵- بیت زیر را از نظر آرایه جناس تام (همسان) بررسی کنید. نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید	۰/۵
	۱۶- عبارت زیر یادآور کدام مثل است؟ « از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.	۰/۵
	۱۷- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات ..... ب) از پاریز تا پاریس	۰/۵
	۱۸- محتوای غزل اجتماعی چیست؟	۰/۵
	۱۹- مصراع دوم بیت زیر کدام است؟ « پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند ..... الف) تا در زمانه باقیست آواز باد و باران ب) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۰/۵
	۲۰- مصراع اول بیت زیر را بنویسید. ..... هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی	۰/۵
ج	**قلمرو فکری (۸ نمره)** ۲۱- مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟ چه خوش گفته اند که « امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند معمولاً از سوء هاضمه می میرند»	۰/۵
	۲۲- عبارت « کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقّی و تعبیر پنهان است تماشا کنید» بر چه مفهومی تأکید دارد؟	۰/۵

ادامه پرسش ها در صفحه چهارم

اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک اردبیل	
پایه: دوازدهم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۱۰ / ۲۱	ساعت شروع: ۸ / ۳۰ صبح
سوال امتحانی درس: فارسی ۳	رشته: تمامی رشته ها	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴

دانش آموزان روزانه سال ۱۴۰۱ دبیرستان هیئت امنایی ام البنین (س)

ردیف	پرسش ها — صفحه ۴	نمره
	۲۳- با توجه به نوشته زیر دو پایه رسیدن به «عشق» را بنویسید. «پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت و سیّم پایه عشق و به عالم عشق نتوان رسید تا از معرفت و محبت دوپایه نردبان نسازد»	۰/۵
	۲۴- مفهوم بیت زیر را بنویسید. «آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد»	۰/۵
	۲۵- مقصود شاعر از عبارت مشخص شده زیر چیست؟ « همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است»	۰/۵
	۲۶- در بیت « نی حدیث راه پرخون می کند قصه های عشق مجنون می کند» مقصود از «راه پرخون» چیست؟	۰/۵
	۲۷- هر یک از مصراع های زیر به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: «دنیاری بده پنهان و خود را وارهان» ..... ب) گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۰/۵
	۲۸- با توجه به بیت « ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند » منظور شاعر از «مادر سرسپید» و «فرزند سیاه بخت» چیست؟	۰/۵
	۲۹- معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسد.	۰/۵
	الف) پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندارد.	۰/۵
	ب) مزینان از هزار و صد سال پیش بر همان مهر و نشان است که بود.	۰/۵
	ج) آدمی به هرجا رود گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است.	۰/۵
	د) محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند.	۰/۵
	ه) بگرای چو اژدهای گرزه.	۰/۵
	و) گفت مستی زان سبب افتان و خیزان ماروی.	۰/۵
	ز) بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است.	۰/۵
	ح) هر کسی از ضنّ خود شد یار من.	

طراح سوال: فرخ پور	نمره به عدد:	نمره به حروف:

کلید آزمون: فارسی ۳ پایه: دوازدهم رشته: تمامی رشته ها تاریخ آزمون: ۲۱/ ۱۰ / ۱۴۰۱ مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	**بسمه تعالی** **اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل** **مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک** **دبیرستان هیئت امنایی دوره دوم ام البنین**	نام دبیر: فرخ پور

ردیف	کلید پرسش ها	نمره
الف	قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- الف) برگزیده ۰/۲۵ ب) پادزهر- ضدزهر ۰/۲۵ ج) نوعی ردا ۰/۲۵ د) همراهی کردن – بدرقه کردن ۰/۲۵ ۲- الف) چریغ ۰/۵ ب) حوزه ۰/۵ ۳- مستور ۰/۵ نشئه ۰/۵ ۴- است به قرینه لفظی ۰/۵ ۵- الف) می شویم: می گردیم؛ فعل اسنادی ۰/۲۵ ب) نیست: وجود ندارد؛ غیر اسنادی ۰/۲۵ ۶- من بعد از خواندن این مطالب متوجه شدم(هسته یا پایه) ۰/۲۵ دنیا عجیب فراموشکار است(وابسته یا پیرو)۰/۲۵ ۷- الف) حرف اضافه ۰/۲۵ ب) فکّ اضافه ۰/۲۵ ۸- الف) (این) صفت مضاف الیه ۰/۲۵ ب) (سطر) ممیز ۰/۲۵ ۹- الف) چنان: مسند ۰/۲۵ ب) ممات: مفعول ۰/۲۵ ۱۰- الف) بارو ۰/۲۵ ب) بدل ۰/۲۵ ۱۱- الف) درست ۰/۲۵ ب) نادرست ۰/۲۵	
ب	قلمرو ادبی (۵ نمره) ۱۲- اشاره دارد به جمشید پادشاه پیشدادی که جامی داشت منسوب به جام جم با نگاه کردن به آن نادیده ها را می دید ۰/۵ ۱۳- مرغ اسیر: مجاز از خود شاعر (عارف قزوینی) ۰/۵ ۱۴- الف) اسلوب معادله ۰/۲۵ ب) کنایه ۰/۲۵ ج) استعاره ۰/۲۵ د) حس آمیزی ۰/۲۵ ۱۵- پرده ی اول: به معنی آهنگ یا نغمه (اصطلاح موسیقی) ۰/۲۵ پرده ی دوم: حجاب- پوشش ۰/۲۵ ۱۶- از چاله به چاه افتادن یا از بد به بدتر پناه بردن ۰/۵ ۱۷- الف) عین القضات همدانی ۰/۲۵ ب) دکتر باستانی پاریزی ۰/۲۵ ۱۸- مسائل اجتماعی و سیاسی ۰/۵ ۱۹- ب ۰/۵ ۲۰- در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ۰/۵	
ج	قلمرو فکر (۸ نمره) ۲۱- افراط در کارها و زیاده خواهی باعث نابودی می شود ۰/۵ ۲۲- توجه با باطن خویش و حقیقت هرچیز و پرهیز از ظاهر بینی ۰/۵ ۲۳- معرفت و محبت ۰/۵ ۲۴- عشق در همه ی هستی ساری و جاری است ۰/۵ ۲۵- یارانی که در آسایش و آزادی هستند ۰/۵ ۲۶- راه دشوار و پرخطر عشق ۰/۵ ۲۷- الف) رشوه خواری ۰/۲۵ ب) نامساعد بودن اوضاع اجتماع ۰/۲۵ یا جامعه پر از فساد است ۲۸- مادر سرسپید: دماوند ۰/۲۵ سیاه بخت فرزند: خود شاعر یا بهار ۰/۲۵ ۲۹- در تصحیح این قسمت نظر همکاران صائب است.	